

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální mateřská škola Mladá Boleslav

Šmilovského 543, 293 01 Mladá Boleslav

Identifikátor školy: 600 021 874

Termín konání inspekce: 24. a 25. duben 2003

Čj.:	031 72/03-4041
Signatura:	oc4rw501

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Speciální mateřská škola (dále v textu MŠ) zahájila svou činnost 1. září 1991. Od 1. července 2000 se stala samostatným právním subjektem a hospodaří jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je s účinností od 1. září 2001 Středočeský kraj.

Z údajů uvedených v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vyplývá, že mateřská škola s celodenním provozem má cílovou kapacitu 52 dětí. Podle statistického výkazu Škol (MŠMT) V4-01 k 30. září vykazovalo předškolní zařízení celkem 34 děti převážně s tělesným, sluchový a mentálním postižením a s poruchami řeči. Ke dni inspekce bylo ve třech, věkově smíšených třídách evidováno celkem 35 dětí.

Ředitelka byla do funkce jmenována Školským úřadem v Mladé Boleslavi 1. března 1995, současný zřizovatel potvrdil platnost jmenovacího dekretu ředitelky 27. března 2002, s účinností od 1. července 2001.

Součástí předškolního zařízení je jídelna.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce speciální mateřské školy ve školním roce 2002/2003
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce speciální mateřské školy ve školním roce 2002/2003
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve speciální mateřské škole (spontánní a řízené činnosti) k datu inspekce

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci ve všech třídách zabezpečují v souladu s vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách současně dvě pedagogické pracovnice. Z šesti učitelek nemají speciálně-pedagogické vzdělání tři. Dlouholetá praxe v oboru a stabilizovaný kolektiv pozitivně ovlivňují průběh a kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Ve výchovně-vzdělávacím procesu učitelky prokázaly odbornou erudici a tvořivé pojetí své práce v souladu se současnými trendy.

Ředitelka důsledně vede celý kolektiv k zodpovědnosti při plnění úkolů. Její styl řízení je demokratický, nechává učitelkám potřebný prostor pro vlastní invenci. Umožňuje jim dostatečný podíl na tvorbě zásadních dokumentů, včetně zavádění současných priorit předškolního vzdělávání do pedagogického procesu. Výkony pedagogů jsou ředitelkou průběžně vyhodnocovány v rámci zveřejněných a přijatých kritérií. Vytváří jim vhodné podmínky pro další profesní růst. Vzdělávací akce volí ve vztahu k zaměření školního vzdělávacího programu, zdravotně postižených dětí a zájmové specializaci učitelek výběrově, zajišťuje pestrou nabídku hodnotné odborné literatury. Individuální logopedická péče a rozvoj komunikativních dovedností je zajišťována denně učitelkami kmenových tříd. Systém vedení zaměstnanců spočívá jednak v plánovitém rozdělování úkolů, jednak ve funkčním operativním řízení. Základními prostředky pro vedení pedagogických pracovníků jsou pravidelné pedagogické a pracovní porady a neoficiální schůzky. Pedagogickou radu svolává ředitelka

šestkrát ročně. Ze zápisů vyplývá relevantnost předávaných informací od vedení směrem k učitelkám, hlubší řešení pedagogické problematiky vyplývající z činnosti školy. Projednávané otázky jsou doloženy písemnými záznamy. Ze společných, dvakrát do měsíce konaných neoficiálních sezení, nejsou pořizovány zápisy.

Vedení mateřské školy má jasnou představu o organizačním uspořádání, které realizuje důsledně a systémově. Skutečnost, že organizační systém je promyšlený a funkční potvrzuje plynulý chod celého zařízení, bezproblémové koordinování činnosti pedagogického a provozního úseku. V souladu s požadavky pro činnost právního subjektu jmenovala ředitelka statutární zástupkyni s přesně vymezenými kompetencemi. Pravidla chodu zařízení upravila vnitroorganizačními normami, ke kterým patří organizační řád MŠ a na něj navazující předpisy. Vnitřní organizační schéma stanoví jasně a konkrétně formulované zásady, povinnosti a další kompetence, režim a časový harmonogram činností všech pracovníků ve vztahu k podmínkám a funkci MŠ. S dokumenty byly prokazatelně seznámeny všechny pracovnice. Řád mateřské školy, který je zveřejněn ve vstupních prostorách, zahrnuje jasná pravidla komunikace s rodiči.

Vytvořený informační systém je funkční. Nutné informace o provozu získávají pracovníci mateřské školy na již zmiňovaných pedagogických radách a provozních poradách nebo v rámci každodenního kontaktu ředitelky se všemi pracovníky. Rodiče mají dostatek informací o vzdělávacím programu prostřednictvím třídních schůzek. Průběžně jsou seznamováni s výsledky vzdělávací činnosti každý měsíc při konzultačních hodinách, pravidelným vyhodnocováním individuálních výchovně-vzdělávacích plánů, výstavkami výtvarných prací, při společných oslavách. Rodiče jsou o svých dětech informováni prakticky denně. Zprávy o činnosti mateřské školy jsou veřejnosti prezentovány prostřednictvím článků v místním tisku, příspěvků do regionálního rozhlasu, informačními letáčky zveřejňovanými v čekárně pediatrů, apod.

Vytvořená struktura vedení a organizování vzhledem k potřebám postižených dětí je promyšlená a plně funkční.

Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti průměrné, s nimi související podmínky systémové a organizační mají příkladnou úroveň. Celkové hodnocení - nadprůměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Budova mateřské školy s bezbariérovým vstupem poskytuje dostatečné prostory pro plnění cílů výchovně-vzdělávacího programu i pro zájmové činnosti postižených dětí. Třídy jsou esteticky upravené, jejich vybavení podněcuje děti ke spontánním hrám a pohybovým aktivitám. Vytvořená centra aktivit doplněná hračkami, knihami a didaktickým materiálem plně uspokojují zájmy dětí a podporují jejich samostatnost při volbě her a činností. Učitelky mají k dispozici solidní audio techniku. Dětská literatura je zastoupena v širokém výběru starších i současných titulů. Dostatečnou nabídku odborné literatury, vztahující se k současnému pojetí předškolního vzdělávání a oboru speciální pedagogiky, učitelky prokazatelně využívají. Zařízení celého interiéru školy je plánovitě obnovováno a doplňováno. Speciální pomůcky jsou zabezpečovány v dostačující míře. Didaktické pomůcky jsou průběžně inovovány nejen z prostředků poskytovaných zřizovatelem, ale řadu speciálních materiálů pro nevidomé dítě zapůjčilo příslušné speciálně-pedagogické centrum. V individuální práci s dítětem se sluchovou vadou je přínosem spolupráce s pražským zdravotnickým zařízením. Ve spolupráci s Centrem při ÚSP Mladá Boleslav je poskytována hypoterapie.

Na školní budovu bezprostředně navazuje udržovaná, velmi dobře vybavená zahrada, která dětem celoročně slouží k pohybovým a relaxačním aktivitám.

Dostupné materiální zdroje byly v rámci inspekce efektivně využívány, sama ředitelka v rámci své kontrolní činnosti tuto oblast sleduje. Z předložené analýzy výsledků je zřejmé, že jsou přijímána opatření a výsledky z kontrol jsou zohledňovány v dalším plánování.

Skladba denního režimu s dostatečnou časovou rezervou pro spontánní činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku i odpočinek je pružná, umožňuje operativní úpravy ve vztahu k aktuálním potřebám dětí. Prostředí školy působí esteticky a je vzorně čisté.

Při sledovaném výchovně-vzdělávacím programu byla vyváženost spontánních aktivit a řízených činností dodržena. Bezpečnost dětí byla při všech činnostech zajištěna. Strava byla podávána v intervalech odpovídajících zdravotním požadavkům. Pitný režim děti aktivně využívaly.

Materiálně-technické podmínky jsou pro zdravotně postižené děti zabezpečeny na příkladné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VE SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Školní výchovně-vzdělávací program „*Krtečkova školička*“ vypracovaný na školní rok 2002/2003 odpovídá aktuálním podmínkám mateřské školy a je veden snahou o účinné preferování komplexního osobnostního rozvoje postižených dětí v úzké součinnosti s rodinou. Při jeho zpracování učitelky vycházely z *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Z hlavních cílů školního programu vychází dílčí plánování v jednotlivých třídách. Vzdělávací cíle jsou zde rozpracovány v měsíčních a týdenních tematicky jednotných celcích. Třídní vzdělávací programy konkretizují záměry školního dokumentu do konkrétních cílů s ohledem na reálné schopnosti postižených dětí i skutečným podmínkám předškolního zařízení. Zařazované aktivity jsou pro děti přiměřené, respektují obecná specifika předškolního věku a individuální možnosti a schopnosti jednotlivců. Jejich cílem je nabídnout dětem co nejvíce příležitostí k pohybu a poznávání se zřetelem k prožitku a tvořivosti, využití získaných poznatků a zkušeností v praktických dovednostech.

Mateřská škola organizuje mimo jiné v rámci výchovně-vzdělávacího programu ozdravné pobyty na horách a logopedickou prevenci.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka v rozsahu stanoveném zákonem o školských zařízeních. Dokumenty mají přehledné uspořádání a jsou zpracovány na velmi dobré administrativní úrovni. Uložení důvěrných údajů dovoluje přístup pouze oprávněným osobám. Předložená dokumentace průkazným způsobem zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Ředitelka má o práci všech zaměstnanců dokonalý přehled. Její kontrolní činnost je plánovaná a systematická. K průběžné kontrole využívá denní kontakt se všemi zaměstnanci, který jí umožňuje pružně reagovat na zjištěné nedostatky a okamžitě je řešit. Pedagogický proces prověřuje cílenými hospitacemi a pravidelným vyhodnocováním plnění koncepčních záměrů, práce jednotlivých tříd a individuálních výchovně vzdělávacích plánů. Z plánu i hospitačních záznamů je zřejmá provázanost cílů kontroly s přijatou koncepcí. Závěry z hospitací ředitelka dále sleduje, zobecněná zjištění jsou součástí programu pedagogických rad. Systém pravidelné vnitřní kontroly pedagogické práce je doplněn každodenními vhledy do tříd. Provedenou hospitační činností ředitelka prokazatelně doložila. Z jednotlivých záznamů a ze společné

hospitační činnosti ředitelky s inspektorkou vyplývá, že je hodnotící činnost ředitelky objektivní. Analytickým rozbořem sledovaných činností ředitelka prokázala odbornou erudovanost a přesnou orientaci v práci s postiženými dětmi (sama vystudovalo obor speciální pedagogika pro předškolní zařízení) i současných trendech předškolní výchovy.

Mateřská škola realizuje výchovně-vzdělávací program v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání a skutečnými potřebami handicapovaných dětí.

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech

Výchovně-vzdělávací práci vedly ve třídách současně dvě pedagogické pracovnice. Absence rozšiřujícího oboru speciální pedagogika ve vzdělání některých neměla na kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti negativní vliv. Klíma ve třídách bylo tvořivé, radostné a přátelské, učitelky pracovaly jako tým. V průběhu spontánních činností poskytovaly dětem dostatek prostoru pro sebeuplatnění. Umožnily jim volně využívat prostředí k pohybovým aktivitám, při hře prostřednictvím motivace obohacovaly jejich nápady a představy. Verbální i neverbální komunikací podporovaly zájem a aktivitu dětí, jejich snahu poznávat a osvojit si nové dovednosti. Učitelky pomocí adresného oceňování průběžných pokroků nenásilně podporovaly sebedůvěru dětí.

V řízené výtvarné činnosti učitelky u dětí koncepčně a systematicky rozvíjely výtvarné a pracovní dovednosti, podporovaly jejich tvořivost. Kladly důraz na citové a estetické působení, na rozvoj jemné motoriky, komunikace a pohybových dovedností. Naplňovaly cíle tematicky zaměřených třídních vzdělávacích programů, v maximální míře využívaly předchozí zkušenosti dětí. Připravené denní programy navazovaly na předchozí aktivity a poznatky dětí. Získané vědomosti učitelky formou individuální práce s jednotlivými dětmi rozvíjely, prohlubovaly a upevňovaly. Jejich nápaditost, tvořivost a profesionalita se projevila v účinnosti motivace, promyšlenosti organizace a účelnosti zvolených pomůcek. Diferencovanost činností odpovídala věkové struktuře a míře postižení dětí. Dané téma realizovaly výtvarným vyjádřením i prostřednictvím rozhovoru. Postupovaly jednotně a systematicky, vzdělávací proces probíhal převážně na bázi praktické činnosti a prožívání. Děti byly motivovány a povzbuzovány pochvalou, oceňován byl každý pokrok. Učitelky navázaly s dětmi kladné citové vztahy, což se projevilo v jejich ochotě spolupracovat.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti svým chováním a vystupováním potvrzovaly, že se v mateřské škole cítí jistě. Chovaly se přirozeně, bez projevů agresivity. Ve spontánních i řízených činnostech prokazovaly znalosti a dovednosti, které v rámci svých možností dokázaly použít v dalších souvislostech. V denním programu převládala spontánní zájem a aktivní přístup dětí o připravenou nabídku. Z bezprostředních projevů a výsledků v poznávací a výtvarné činnosti bylo patrné, že se učitelkám daří výchovně-vzdělávací cíle naplňovat.

Úroveň sebeobslužných a hygienických návyků dětí odpovídala jejich individuálním schopnostem a možnostem.

Organizace, formy a metody pedagogické práce, motivace spolu s hodnocením, interakcí a komunikací uplatněnou ve výchovně-vzdělávacím působení byly ve vztahu k potřebám postižených dětí předškolního věku plně podporující a jsou hodnoceny jako vynikající. Celkově mají průběh a výsledky vzdělávání a výchovy příkladnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce bylo zjištěno, že údaje uvedené v aktuálním *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 208/01-21 ze dne 30. listopadu 2001* vydané MŠMT **se shodují** s údaji uvedenými ve *Zřizovací listině čj.: OŠMS3015/2001* ze dne 18. září 2001 vydané Středočeským krajem.

Dále bylo zjištěno, že oba dokumenty chybně v názvu školy neuvádějí, pro jaký typ postižení byla speciální mateřská škola zřízena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina čj.: OŠMS3015/2001* ze dne 18. září 2001 vydaná Středočeským krajem
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 208/01-21* ze dne 30. listopadu 2001 vydané MŠMT, s platností od 18. září 2001
3. Jmenovací dekret ředitelky čj. 13/95 Ka vydaný Školským úřadem v Mladé Boleslavi 1. března 1995
4. Potvrzení platnosti jmenovacího dekretu ředitelky Středočeským krajem čj.:OŠMS/7099/2002/Vi ze dne 27. března 2002, s účinností od 1. července 2001
5. Školní výchovně-vzdělávací program *Krtečkova školička* platný od 1. září 2002
6. Třídní výchovně-vzdělávací programy platné od 1. září 2002
7. Osobní dokumentace dětí a individuální výchovně vzdělávací plány 11 dětí s odkladem školní docházky
8. Řád mateřské školy platný od 1. září 2002.
9. Povinná dokumentace dle zákona o školských zařízeních (evidence dětí, personální dokumentace).
10. Vnitřní řád mateřské školy – školní rok 2002/2003
11. Provozní řád MŠ ze dne 10. července 2001
12. Pracovní řád ze dne 2. září 2002
13. Kontrolní činnost rok 202 - 2003-05-09
14. Organizační řád ze dne 1. července 2000
15. Záznamy z jednání pedagogických rad a provozních porad za školní rok 2002/2003
16. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky za školní rok 2001/2002
17. Dokumentace II. A III. třídy: přehled denní docházky dětí, přehled výchovné práce, zdravotní sešit, evidenční lístky
18. Hospitační záznamy ČŠI.
19. Výroční zpráva o činnosti MŠ za školní rok 2001/2002

ZÁVĚR

Všichni zaměstnanci v úzké týmové spolupráci cílevědomě zohledňují potřeby zdravotně postižených dětí a vytvářejí podnětné prostředí pro jejich předškolní vzdělávání. Pedagogické pracovnice si plánovitě doplňují a rozšiřují odborné znalosti, které následně využívají ve vlastním pedagogickém procesu. Promyšleným vedením a organizováním ředitelka pozitivně ovlivňuje kvalitu pedagogické činnosti učitelek bez požadovaného vzdělání. Promyšlená organizace, uplatňování demokratických principů řízení a jasně stanovené kompetence všech pracovníků zajišťují plynulý chod celého zařízení a účinnou spolupráci ve prospěch docházejících dětí.

Materiálně-technické podmínky všech tříd jsou téměř vyrovnané, poskytují dětem dostatek prostoru s pestrým všestranným vybavením. Vedení mateřské školy plánovitě a cílevědomě udržuje a inovuje materiálně-technické zázemí v souladu se současnými trendy.

Mateřská škola plní kvalitně svoji funkci. Její klima je tvořivé, postižené děti se zde cítí radostně a spokojeně. Ve sledovaných spontánních a řízených činnostech i všech organizačních a režimových momentech bylo v práci učitelek zřejmé plánovité plnění výchovně-vzdělávacích cílů, které si škola stanovila. V pedagogickém procesu byly maximálně respektovány přirozené potřeby a zájmy dětí, zohledňovány individuální možnosti a aktuální úroveň osobnostního rozvoje.

Vývoj speciální mateřské školy od poslední inspekce v roce 1999 má pozitivní trend.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka   Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiřina Veselá

J. Veselá v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Dana Nulíčková

Alena Paulová

V Kolíně dne 9. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. května 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Jiřina Macháčová, ředitelka speciální mateřské školy

J. Macháčová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Praha, Zborovská 11	2003-06-26	osobně
Rada školy – nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Nebyly podány.